

Crna Gora

Savjet za zaštitu životinja

IZVJEŠTAJ O RADU SAVJETA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA ZA 2020. GODINU

Vlada Crne Gore je na sjednici od 24. maja 2018. godine donijela Odluku o osnivanju Savjeta za zaštitu životinja i ista je objavljena u "Službenom listu CG", br. 40/2018 od 22.6.2018. godine, a stupila je na snagu 30.06.2018. godine.

Savjet za zaštitu životinja (u daljem tekstu Savjet) je osnovan radi praćenja razvoja naučnih i stručnih saznanja na području zaštite životinja i predlaganja načina poboljšanja zaštite životinja u Crnoj Gori, davanja stručnih mišljenja po pitanjima etike i zaštite životinja u postupcima upotrebe životinja za eksperimente. Savjet čine predsjednik i šest članova. Jedan član Savjeta je predstavnik kojeg imenuje nevladin sektor. Sekretar Savjeta je imenovan od strane ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Cilj osnivanja Savjeta je traženje konkretnih reakcija i mjera, kojima će se doprinесе rješavanju problema nedovoljne zaštite dobrobiti životinja, sa posebnim osvrtom na napuštene pse i životinje za proizvodnju zanemarene od strane vlasnika.

Takođe, podstaknutost za osnivanje Savjeta proistekla je iz sve češćih medijskih informacija o ujedima pasa, što je postavilo veliko pitanje odgovornosti vlasnika pasa, ali i ogromnih troškova koje plaćaju lokalne samouprave za nadoknade zbog prijave ujeda pasa lualica.

Savjet treba da doprinесе kreiranju ambijenta za sistemsko i opšte prihvatljivo rješenje za dalje unaprijeđenje oblasti zaštite dobrobiti životinja na svim nivoima jer je briga o životinjama i dobrobiti životinja etičko, moralno i zdravstveno pitanje.

Mada je epidemija korona virusa otežavala rad Savjeta, komunikacija između članova Savjeta je stalno održavana, kao i aktivnosti. U 2020. godini su održane tri sjednice Savjeta:

- Na četrnaestoj sjednici Savjeta koja je održana 05.03.2020 godine u Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, konstatovana je odlična saradnja sa civilnim sektorom sa kojim je pokrenuto i realizovano niz aktivnosti u dijelu rješavanja problema koje se odnose na populaciju pasa, posebno u dijelu odgovornog vlasništva nad psima. Konstatovano je da je uspostavljen Registar kućnih ljubimaca-pasa u koju je do sada, kroz akciju čipovanja, registrovano 24.381, kako vlasničkih pasa tako i pasa u registrovanim skloništima za napuštene životinje (kućne ljubimce). Takođe, psi su vakcinisani protiv bjesnila, čime se značajno doprinosi očuvanju zdravlja životinja i javnog zdravlja. Kroz program mjera obavezne zdravstvene zaštite životinja koji se finansira iz Agrobudžeta predloženo je da se i ove godine planira ista mjera kroz koju će biti besplatno dalje čipovanje i vakcinacija pasa, sa ciljem registrovanja što većeg broja pasa. Savjet je ocijenio da se lokalne uprave moraju intenzivnije uključiti u ovu problematiku pasa lualica. Analizirani su projekti NVO za zaštitu dobrobiti životinja, a koje je finansiralo Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i konstatovano da se

najveći broj projekta započelih u prethodnoj godini realizuje planiranom dinamikom. Dat je predlog da se do kraja godine izvrši evaluacija efikasnosti svih realizovanih projekata u prethodne dvije godine, kako bi se razmotrio način formulisanja poziva i finansiranja u narednoj godini.

- Na petnaestoj sjednici Savjeta koja je održana 26.06.2020 godine diskutovano se na temu realizacije projekata civilnog sektora u oblasti zaštite dobrobiti životinja koji su podržani u 2018 i 2019 godine, te predloga podrške projekata nakon sprovedene procedure administrativne provjere i bodovanja od strane nezavisnih procjenjivača za projekte iz 2020 godine. Takođe, razmotrena su i neka od diskutabilnih pitanja vezanih za predlog Programa za kontrolu populacije pasa u Crnoj Gori i neophodnost izrade Akcionog plana za period od tri godine koji će pratiti Program .
- Na šesnaestoj sjednici Savjeta koja je održana 25.12.2020. godine konstatovano je da su proteklih godina postignuti značajni iskoraci na planu stvaranja preduslova za zaštitu dobrobiti životinja, ali da slučajevi, kakvi su nedavno trovanje pasa na ulicama Podgorice, ukazuju na potrebu daljeg jačanja svijesti i još intenzivnije saradnje nadležnih, posebno u dijelu kaznene politike. Takođe, donijeta je odluka da Savjet i Uprava za bezbjednost hrane podnesu krivičnu prijavu zbog trovanja pasa, što je i učinjeno.

Identifikacija i registracija kućnih ljubimaca-pasa:

Identifikacija i registracija pasa sprovodi se kroz Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja koji se finansira iz Agrobudžeta. Participacija vlasnika je 2 € po obilježenom i vakcinisanom psu. Identifikacija i registracija pasa, značajna je za kvalitetnu zdravstvenu zaštitu pasa i daje mogućnost za dalje sprovođenje mjera za kontrolu populacije pasa i odgovorno vlasništvo nad njima.

Od tačnosti podataka u Registru kućnih ljubimaca u koji se upisuju podaci o psu i vlasniku zavisi veliki broj povezanih aktivnosti Uprave za bezbjednosti hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i drugih organizacija i institucija koji se bave zaštitom zdravlja pasa i kontrole pasa lualica. Konstatovano je da je ostvaren dobar odziv vlasnika kućnih ljubimaca – pasa u dijelu identifikacije i registracije tih životinja, što ohrabruje i ukazuje na evidentan razvoj svijesti o odgovornom vlasništvu.

Od početka uspostavljanja Registra kućnih ljubimaca, registrovano je do sada 24 381 pasa, ali i njihovih vlasnika. Takođe, psi su vakcinisani protiv bjesnila.

Takođe, neophodno je u narednom periodu podsticati registrovanje odgajivačnica kućnih ljubimaca - pasa, shodno zakonskim propisima, zaštita sada postoji i dobra tehnička mogućnost kroz uspostavljeni Registar.

Savjet je predložio da sa i u 2021. godini nastavi sa dosadašnjom praksom podrške vlasnicima kućnih pasa da registruju ljubimce, uz simboličnu participaciju od 2 eura.

Edukativni film

Tokom 2020 godine u svjetlu događaja vezanih za situaciju sa COVID-19 od strane predstavice civilnog sektora u Savjetu za zaštitu životinja, g-dje Svetlana Manojlović, izrađen je edukativni film sa preporukama za vlasnike kućnih ljubimaca u skladu sa preporukama OIE-a (Svjetske organizacije za zdravlje životinja) i savjetodavnog komiteta WSAVA. Edukativni film urađen je na maternjem i albanskom jeziku. Projekat je podržan od strane Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i civilnog sektora koji djeluje u oblasti zaštite dobrobiti životinja i bio je medijski izuzetno praćen ,kao i u regionu i preko sajta WAD u stotinu zemalja sirom svijeta.

Donacija hrane za napuštene kućne ljubimce

Kao podrška u novonastaloj situaciji sa COVID-19, na predlog Savjeta, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u saradnji sa predstavnicom civilnog sektora u Savjetu za zaštitu životinja, organizovala je akciju prikupljanja hrane za napuštene kućne ljubimce.

Hrana je namijenjena, kako napuštenim kućnim ljubimcima (psima i mačkama) smještenim u skloništima, tako i za one životinje koje se nalaze na ulicama, a o kojima brinu predstavnici civilnog sektora i njihovi volonteri, koji djeluju u oblasti zaštite dobrobiti životinja.

Od strane donatora – uvoznika hrane za životinje prikupljeno je ukupno 2.234 kg hrane za kućne ljubimce (pse i mačke). Hranu za životinje preuzeli su predstavnici 20 nevladinih organizacija, a prioritet u raspodjeli hrane dat je NVO koje su u prethodne dvije godine bile podržane kroz projekte unapređenja zaštite dobrobiti životinja i čije su projektne aktivnosti bile usmjerene na organizaciju rada i upravljanje skloništima za napuštene životinje (kućne ljubimce). Donirana količina hrane raspodijeljena je na bazi broja životinja o kojima brinu u skloništima i na ulici.

Sankcionisanje svih oblika mučenja životinja

Savjet za zaštitu životinja dao je podršku aktivnostima sankcionisanja lica koji su prepoznati kao vršioци nasilja nad životinjama. U fokusu je bilo svakako trovanje pasa zbog čega je od strane Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove na adresu Tužilaštva upućena krivična prijava protiv N.N lica za trovanje pasa na području opštine Podgorica.

Takođe, predstavnici Uprave održali su sastanak sa predstavnicima civilnog sektora, na kome su razmotrene mogućnosti za dalje zajedničko djelovanje po ovom pitanju i definisani dalji koraci i mjere radi sprečavanja ovakvih nemilih događaja, koji predstavljaju opasnost po zdravlje, kako životinja (kućnih ljubimaca), tako i ljudi naročito djece. U tom pravcu biće dogovorene aktivnosti i procedure postupanja i nadležnih i građana u takvim slučajevima.

Takođe, na predlog Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i u 2020 godini, oblast zaštite dobrobiti životinja je kandidovana kao prioritetna.

U nastavku aktivnosti koje je pratio Savjet za zaštitu životinja, a realizovala Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove:

- Kroz projekat „Podrška veterinarskom sektoru Crne Gore“ IPA 2014, kao jedna od komponenti obuhvaćena je oblast zaštite dobrobiti životinje, sa fokusom na izradu nacрта Programa za kontrolu populacije pasa u Crnoj Gori sa ciljem uspostavljanja funkcionalnog i održivog sistema za kontrolu pasa litalica, ali i vlasničkih pasa, što će biti osnova za rješavanje brojnih izazova u ovoj oblasti. Dokument je zasnovan na najboljoj praksi i standardima Međunarodne organizacije za zdravlje životinja OIE te će se nakon usvajanja istog od strane Vlade, lokalne uprave biti u obavezi da u roku od dvije godine razvije programe za svoje područje. Podsjećamo da su na izradi Programa radili predstavnici državnih organa, lokalne uprave, civilnog sektora i veterinarskih organizacija, uz podršku eksperta na projektu IPA 2014 za podršku veterinarskom sektoru. Takođe, nakon sprovedenih utvrđenih procedura predlog Programa upućen je na mišljenje nadležnim institucijama (Generalnom Sekretarijatu Vlade, Ministarstvu finansija i Zajednici opština).
- Pristupilo se aktivnostima za izradu Zakona o zaštiti dobrobiti životinja. Cilj izrade izmjena i dopuna Zakona o zaštiti dobrobiti životinja (“Sl. list CG”, br. 14/08 i 47/15) je dalje usaglašavanje sa propisima Evropske unije u oblasti zaštite dobrobiti životinja, zatim dodatno preciziranje pojedinih odredbi, posebno u dijelu ograničenja uočenih u toku implementacije zakonskog akta do sada, kao i stvaranje potpunog pravnog osnova za podzakonska akta u ovoj oblasti. Formirana je radna grupa koju čine predstavnici relevantnih institucija i jedan predstavnik civilnog sektora. Razmatrani su

pristigli predlozi i jednoglasno podržana inicijativa za zabranu uzgoja, držanja i reprodukcije životinja za proizvodnju krzna. Takođe, definisana je zabrana držanja i korišćenje divljih životinja za cirkuske predstave dok se korišćenje domaćih životinja može dozvoliti ako ne odstupa od pravila za zaštitu dobrobiti životinja. Sa intenzivnijim radom nastaviće se tokom 2021 godine što će biti ispraćeno do strane Savjeta.

- Tokom 2020. godine projekti iz 2018. godine, Nvo „Šapice“ Bar i NVO „Mreža 9“ Plav, podržani kroz Javni konkursu „Izgradnja i upravljanje skloništa za napuštene kućne ljubimce“, nakon sprovedene procedure obraćanja zaštitniku imovinsko-pravnih interesa i sprovedene mediacije realizovani su u potpunosti.
- Urađena je Sektorska analiza za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u 2020 godini. Prepoznat je problem nedovoljnih kapaciteta državnih institucija i potrebe saradnje nevladinog sektora za zbrinjavanje napuštenih životinja (kućnih ljubimaca). S tim u vezi, sproveden je javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2020 godini, kao jedan od strateških ciljeva u ostvarenju saradnje sa NVO organizacijama koja se bave zaštitom dobrobiti životinja.
- Razmatrano iznalaženje rješenja i preduzete aktivnosti u dijelu postupanja sa napuštenim životinjama za proizvodnju i sankcionisanja neodgovornih vlasnika;
- Nastavljeno je sa intenzivnom saradnjom sa NVO sektorom koja se bavi zaštitom životinja kroz stalnu komunikaciju rješavaju se konkretni problemi na terenu. Pozitivan primjer je svakako podrška opštini Nikšić u rješavanju problema napuštenih pasa i komunikacija prilikom izrade odluke o načinu držanja kućnih ljubimaca.
- U odnosu na zaključke iz prethodnog perioda, a kakao bi se unaprijedio zakonodavni okvir sa naročitim fokusom na njegovu primjenu predloženo je da se prilikom usvajanja Odluka o načinu držanja ljubimaca na lokalnom nivou iste budu dostavljene na mišljenje Savjetu prije usvajanja od strane opština;
- Dogovoreno je da se sa posebnom pažnjom precizira Javni poziv za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u oblasti zaštite dobrobiti životinja u 2021. godini kakao bi efekti dobijenih rezultata kroz realizovane projekte dali još vidljivije rezultate na terenu;
- Članovi Savjeta su imali veći broj javnih nastupa na nacionalnim televizijama vezano za aktivnosti Savjeta i više novinskih članaka;
- Nakon svake sjednice Savjeta objavljeno je saopštene za javnost.

U nastavku teksta, data je Tabela donijetih zaključaka sa sjednica Savjeta sa statusom realizacije:

Sjednice	Zaključci	Status realizacije
Četnaesta	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dat je predlog da se do kraja godine izvrši evaluacija efikasnosti svih realizovanih projekata u prethodne dvije godine, kako bi se razmotrio mogućnost nastavka finansiranja. ✓ Zaključeno je da su realizovane sve planirane aktivnosti definisane u prethodnom periodu po pitanju zaštite dobrobiti kućnih ljubimaca i da su postavljene osnove za dalje razvijanje ove oblasti. U narednom periodu odlučujuća 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ U toku realizacija, obzirom na produženje rokova usled covid 19 situacije ✓ Realizovano

	<p>uloga biće na lokalnim upravama, što će Savjet pratiti.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Savjet će intenzivno pratiti i aktivnosti formirane radne grupe za izradu Zakona o zaštiti dobrobiti životinja. ✓ Odlučeno je da u ovoj godini prioritet u aktivnostima Savjeta bude zaštita i dobrobiti proizvodnih životinja, posebno zbog sve aktuelnijih problema sa životinjama koje se drže u „sampasu“, ali i uopšte unapređenja uslova držanja životinja u objektima. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizovano ✓ Realizovano
Petnaesta	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Planirani rok za izradu Zakona o zaštiti dobrobiti životinja kraj 2021. godine; ✓ Obraćanje kroz cirkularni mejl zajednici opština/svim opštinama da se prilikom usvajanja Odluka o načinu držanja kućnih ljubimaca na lokalnom nivou tekst istih dostavi na mišljenje Savjetu ; ✓ Program za kontrolu populacije pasa sa akcionim planom poslati na usvajanje Vladi u što kraćem roku. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ U toku realizacija ✓ Realizovano ✓ U toku realizacija
Šesnaesta	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Intenzivirati rad u 2021. godini na izradi izmjenama i dopuna Zakona o zaštiti dobrobiti životinja; ✓ Preporučeno da se povede računa o konceptu Javnog poziva za u 2021 godinu i ograniči iznos sredstava namjenjenih za edukacije; ✓ Poželjno upoznavanje i razmjena iskustava sa predstavnikom civilnog sektora u Komisiji za raspodjelu sredstava izabranog kroz javni poziv za predlaganje predstavnika nevladinih organizacija u komisiji za raspodjelu sredstava nevladinim organizacijama u oblasti zaštite dobrobiti životinja u 2021 godini. ✓ Savjet je predložio da se i u 2021. godini nastavi sa dosadašnjom praksom podrške vlasnicima kućnih pasa da registruju ljubimce, uz simboličnu participaciju od 2 eura. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ U toku realizacija

Zaključci

Savjet za zaštitu životinja je i u toku 2020. godine, realizovao niz aktivnosti i pokrenuo nove inicijative kako je navedeno u tekstu. Ipak, ostalo je puno prostora i tema kojima Savjet treba da se bavi. Na osnovu odluke Savjeta da se bavi najaktuelnijim temama, a usled posebnog interesovanja javnosti, otpočeto je sa aktivnostima vezanim za zaštitu dobrobiti pasa, pitanju kontrole populacije napuštenih pasa te radu na izmjenama i dopunama postojećeg Zakona o zaštiti dobrobiti životinja radi daljeg usaglašavanja sa propisima Evropske unije u oblasti zaštite dobrobiti životinja, dodatnog preciziranja pojedinih odredbi, posebno u dijelu ograničenja uočenih u toku implementacije zakonskog akta do sada, kao i stvaranje potpunog pravnog osnova za podzakonska akta u ovoj oblasti.

Uspostavljanje sistema Registra kućnih ljubimaca značajan je i neophodan korak za kvalitetnu zdravstvenu zaštitu pasa i daje mogućnost za dalje sprovođenje mjera za kontrolu populacije pasa i odgovorno vlasništvo nad njima. Konstatovano je da je u dosadašnjem periodu čipovan velik broj pasa sa tendencijom da u narednom periodu u Registru budu upisani svi psi i njihovi vlasnici.

Ipak, unapređenje zaštite dobrobiti drugih životinja u Crnoj Gori predstavlja i dalje aktuelno pitanje kome se treba posvetiti pažnja. Naime, veoma mali broj gazdinstava ispunjava minimalne standarde EU u pogledu higijene, zaštite životne sredine i dobrobiti životinja. Izgradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih objekata, podrškama za popravljavanje rasnog sastava stočnog fonda, kupovinom moderne opreme i savremene mehanizacije, moguće je poboljšati ekonomske aspekte djelovanja i bolje ispuniti zahtjeve održavanja prirodnih resursa, zaštite i dobrobiti životinja i bezbjednosti hrane. Takođe je neophodno jačati odnose između proizvođača i prerađivača kako bi se poboljšali mehanizmi tržišta i povećala ponuda tržištu.

S tim u vezi kroz Projekat EU/IPA - Mjera 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“ u okviru IPARD-a II 2014–2020 predstavnici Uprave – Sektor veterine, odsjek za zdravlje i dobrobit životinja u skladu sa potpisanim Memorandum o saradnji između Uprave i Direktorata za plaćanje - Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, obavljali su ocijenu usklađenosti projektne dokumentacije/planirane/završene investicije podnosioca zahtjeva sa nacionalnim/EU zakonodavstvom i kriterijumima Kodeksa dobre poljoprivredne prakse u oblasti zaštite dobrobiti životinja. Tako je kroz Mjera 1, Poziv 1 u 2020. godini od strane Direktorata za plaćanje upućeno ukupno 76 zahtjeva za koje su izdate potvrde o usaglašenosti investicije sa EU standardima i usaglašenosti poljoprivrednog gazdinstva sa nacionalnim standardima iz oblasti zaštite dobrobiti životinja nakon realizacije investicije.

Takođe, kroz drugi Javni poziv „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“ u 2020. godini, nastavljeno je sa gore navedenim aktivnostima pri čemu su predstavnici Uprave - Sektor veterine, odsjek za zdravlje i dobrobit životinja, od ukupno 98 zahtjeva pristiglo na adresu Uprave, izvršeno je 11 kontrola tehničke dokumentacije, 98 terenskih kontrola i izdato je 96 stručnih mišljenja i tumačenja za Mjeru 1 od čega je 70 aplikanata/gazdinstava dobilo pozitivno mišljenje o usklađenosti poljoprivrednog gazdinstva sa relevantnim nacionalnim standardima u oblasti dobrobiti životinja. Gore navedeno svjedoči da su ostvareni vidni pomaci u odnosu na prvi javni poziv i da sa ovim vidom podrške treba nastaviti i u narednom periodu.

U toku terenske kontrole za potrebe IPARD-a, Mjera 1, naročita pažnja posvećena je podizanju nivoa informisanosti držaoca životinja u dijelu unapređenje postojećih uslova zaštite dobrobiti životinja u objektima za smještaj životinja za proizvodnju podsjećajući da su držaoci/vlasnici zapravo ključni akteri kako u ovoj oblasti tako i u dijelu koji se odnosi na sistem I&R životinja i zdravstvene zaštite i zaštite dobrobiti životinja.

Preporuke

Na bazi iskustva rada Savjeta za zaštitu životinja u 2020 godini, Savjet za zaštitu životinja je mišljenja da:

1. Neophodna je saradnja svih aktera uključenih u pitanje zaštite životinja. Kako Vlade, lokalnih uprava, tako i NVO sektora, veterinarske službe i svih pojedinačnih držalaca životinja.
2. Potrebna je edukacija i podizanje nivoa svijesti o zaštiti dobrobiti životinja i zaštiti životinja uopšte. Informisanje javnosti, kao i institucija, treba da bude visoko na listi prioriteta Savjeta i nadležnih institucija, ali i NVO sektora i veterinarara.
3. Neophodno je da lokalne uprave prepoznaju svoje obaveze i nadležnosti. Uvažavajući sopstvene specifičnosti, svaka lokalna uprava propisuje u skladu sa Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja, Odluku o uslovima i način držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama (kućnim ljubimcima), zbrinjavanja i kontrole njihovog razmnožavanja propisuje nadležni organ lokalne samouprave koje se sprovode u skladu sa nadležnostima iz odluke. Isto se odnosi i na druge vrste životinja, gdje propisima lokalnih uprava treba da se obuhvate i propišu specifičnosti svake od njih. Takođe, nakon usvajanja usvajanja Programa za kontrolu populacije pasa od strane Vlade, lokalne uprave imaju za obavezu da u roku od dvije godine razviju programe za svoja područja.
4. Neophodno je, takođe da lokalne uprave obezbjede održiva skloništa za napuštene životinje, u skladu sa zakonom i da imaju strateški pristup rješavanju populacije pasa lualica, u skladu sa specifičnostima svake pojedinačne.
5. Potrebno je naći načine da se obezbjede finansijska sredstva za sve ove prethodne aktivnosti. Postoji veliki broj međunarodnih institucija koje se bave zaštitom dobrobiti životinja i međunarodnih projekata koji podržavaju ove aktivnosti. Sa druge strane, svi treba da nađu mjeru i način da obezbjede sredstva za sprovođenje obaveza koje im proizilaze iz važećih zakona.
6. Vlasnici životinja moraju da budu svjesni odgovornosti za obaveze prema svojim životinjama i da snose posledice i sankcije u slučaju da ne izvršavaju zakonski propisane obaveze.
7. Intezivno sprovoditi kaznenu politiku protiv neodgovornih vlasnika i njihovih postupaka sa životinjama.

Predlog zaključaka:

1. Vlada Crne Gore je, na sjednici od2021. godine, usvojila Izvještaj o radu Savjeta za zaštitu životinja za 2020. godinu.

2. Preporučuje se lokalnim samoupravama da propišu uslove i način držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima, kao i uslove i način držanja i drugih životinja i da u skladu sa takvim propisima preko nadležnih lokalnih službi postupaju. Prilikom usvajanja odluka o načinu držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima, kao i uslove i način držanja i drugih životinja preporučuje se da iste budu dostavljene na mišljenje Savjetu za zaštitu životinja, prije usvajanja;

3. Preporučuje se lokalnim samoupravama, koje nemaju sklonište za napuštene životinje (kućne ljubimce) da isto obezbjede u skladu sa propisima i potrebama.